

BOSNA I HERCEGOVINA
Federacija Bosne i Hercegovine
Federalno ministarstvo finansija
Federalno ministarstvo financija

P R I J E D L O G

ZAKON O POREZU NA DOBIT U FBIH

Sarajevo, Novembar 2015. godine

ZAKON O POREZU NA DOBIT U FBIH

I. OPĆE ODREDBE

Član 1.

(1) Ovim zakonom definira se: obveznik poreza na dobit, metodologija utvrđivanja porezne osnovice, plaćanja i naplata poreza na dobit, otklanjanje dvostrukog oporezivanja, grupno oporezivanje, oporezivanje kod statusnih promjena, porezni poticaji, transferne cijene, kaznene odredbe za prekršaje koji se odnose na povrede odredaba ovog zakona kao i druga pitanja od značaja za utvrđivanje poreza na dobit koji se prema ovom zakonu plaća u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Federacija).

(2) Raspodjela i pripadnost prihoda od poreza na dobit utvrđuje se posebnim zakonom.

(3) Federalni ministar finansija će Pravilnikom o primjeni zakona o porezu na dobit bliže urediti primjenu ovog zakona.

Član 2.

(1) U smislu ovog zakona primjenjuje se značenje pojmova koji su definirani u drugim zakonima i propisima u Federaciji i Bosni i Hercegovini ukoliko u ovom zakonu nije izričito navedeno drugačije značenje.

(2) U smislu ovog zakona primjenjuju se sljedeći pojmovi:

- a) pojam „**porezni obveznik**“ znači svako lice koje podliježe plaćanju poreza na dobit prema ovom zakonu;
- b) pojam „**lice**“ znači svako fizičko ili pravno lice;
- c) pojam „**pravno lice**“ znači bilo koji oblik organizacione cijeline koji ima zakonska prava i obaveze, te se osniva da bi se ostvario određeni cilj i djeluje u skladu sa zakonskim propisima uz upisivanje u odgovarajući registar koji vodi nadležni organ;
- d) pojam „**finansijske institucije**“ obuhvaća banke, osiguravajuća društva, društva za reosiguranje, lizing društva, mikrokreditna društva, društva za upravljanje investicijskim fondovima, investicijski fondovi, brokerska i dilerska društva.

- e) pojam „**nadzorni organ**“ obuhvaćaju Agenciju za bankarstvo Federacije BiH, Agenciju za bankarstvo Republike Srpske, Agenciju za nadzor osiguravajućih društava Federacije BiH i Agenciju za osiguranje Republike Srpske;
- f) pojam „**računovodstveni propisi**“ obuhvaća zakonske i podzakonske akte iz oblasti računovodstva i revizije koji se primjenjuju na teritoriji Bosne i Hercegovine, te Međunarodne računovodstve standarde – MRS, Međunarodne standarde finansijskog izvještavanja – MSFI;
- g) pojam „**finansijski izvještaj**“ obuhvaća bilans stanja, bilans uspjeha, izvještaj o promjeni kapitala, izvještaj o novčanim tokovima;
- h) pojam „**dobit**“ znači iskazana ukupna dobit prije poreza na dobit;

II. OBAVEZNICI POREZA NA DOBIT

1. Porezni obveznik

Član 3.

(1) Obveznik poreza na dobit je privredno društvo i drugo pravno lice – rezident Federacije koji privrednu djelatnost obavlja samostalno i trajno prodajom proizvoda i/ili pružanjem usluga na tržištu u Federaciji, Republici Srpskoj, Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Brčko Distrikt) ili na inostranom tržištu radi ostvarivanja dobiti.

(2) Obveznik poreza na dobit je i podružnica/poslovna jedinica pravnog lica iz Republike Srpske i Brčko Distrikta, a koja je registrovana na teritoriji Federacije, za dobit koju ostvari poslovanjem u Federacije.

(3) Obveznik poreza na dobit je i podružnica/poslovna jedinica nerezidentnog pravnog lica koja posluje putem stalnog mjeseta poslovanja na teritoriji Federacije i koja je rezident Federacije.

(4) Obveznik je i nerezident, po osnovu ostvarenog prihoda od rezidenta Federacije.

2. Lica koja ne podliježu porezu na dobit

Član 4.

(1) Lica koji ne podliježu porezu na dobit su:

- a) Centralna banka Bosne i Hercegovine;
- b) tijela državne, federalne i kantonalne uprave i lokalne samouprave;

c) federalne, kantonalne i lokalne ustanove, zavodi, vjerske zajednice, političke stranke, sindikat, komore, udruženja, umjetnička udruženja, dobrovoljna vatrogasna društva, turističke zajednice, sportska društva i savezi, fondacije, zaklade, ustanove, humanitarne organizacije, pravna lica kojima je posebnim propisima povjereno vršenje upravnih poslova iz nadležnosti organa uprave i dr., pravna lica koja su registrovana za obavljanje neprofitne djelatnosti u Federaciji, i koji ostvaruju prihode po osnovu: prihoda iz budžeta ili javnih fondova države Federacije, kantona i jedinica lokalne samouprave; prihodi po osnovu sponzorstva ili donacija u novcu ili naturi; članarine, naknade kao i prihoda od prodaje ili prijenosa dobara, osim dobara koja se koriste ili su se koristila za obavljanje djelatnosti na tržišnom osnovu.

(2) Ako pravna lica iz stava (1) tačka c) ovog člana, koja su registrovani u skladu sa posebnim propisima, obavljaju određenu tržišnu djelatnost čije bi neoporezivanje dovelo do sticanja neopravdanih povlastica na tržištu, te ostvaruju i druge prihode sa tržišta izuzev prihoda navedenih u stavu (1) tačka c) ovog člana, obveznici su poreza na dobit za dobit koju ostvare.

(3) Ako pravna lica iz stava (2) ovog člana, ne podnose prijave kao obveznici poreza na dobit, Porezna uprava Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Porezna uprava) će po službenoj dužnosti ili na prijedlog poreznog obveznika ili drugih zainteresovanih pravnih lica, rješenjem utvrditi da su ta pravna lica obveznici poreza na dobit za tu djelatnost ili za prihode koji nisu navedeni u stavu (1) tačka c) ovog člana.

3. Rezident i nerezident

Član 5.

(1) Rezident Federacije, u svrhu ovog zakona, je pravno lice koji ispunjava jedan od slijedećih uslova:

1. Pravno lice čije je sjedište upisano u sudski registar poslovnih subjekata u Federaciji.
2. Pravno lice čije se mjesto stvarne uprave i nadzor poslovanja nalazi na teritoriji Federacije.

(2) Nerezidentom se smatra pravno lice čije je sjedište van granica države Bosne i Hercegovine i/ili čije se mjesto stvarne uprave i nadzora poslovanja nalazi van granica države Bosne i Hercegovine.

4. Poslovna jedinica nerezidenta

Član 6.

(1) Poslovna jedinica nerezidenta predstavlja stalno mjesto poslovanja preko kojeg nerezidentno pravno lice poslovanje obavlja u cijelosti ili djelimično.

(2) Pojam stalno mjesto poslovanja obuhvaća:

- a) sjedište uprave,
- b) podružnicu,
- c) poslovnicu,
- d) tvornicu,
- e) radionicu i
- f) rudnik, naftne ili plinske izvore, kamenolom ili bilo koje drugo mjesto iskorištavanja prirodnog bogatstva.

(3) Stalno mjesto poslovanja predstavlja i gradilište ili građevinski ili instalaterski projekt samo ukoliko poslovanje traje duže od šest mjeseci.

(4) Pojam stalno mjesto poslovanja obuhvata i pružanje usluga, uključujući i savjetodavne usluge, od strane pravnog lica preko zaposlenih ili drugog lica koje je u tu svrhu angažovalo pravno lice, ali samo ukoliko se djelatnost odnosi na isti ili povezani projekt u Federaciji u periodu ili periodima koji ukupno traju duže od tri mjeseca u bilo kom dvanaestomjesečnom periodu.

(5) Izuzetno od odredaba iz stava od (1) do (4) ovog člana, stalno mjesto poslovanja ne čini:

- a) korištenje objekata isključivo u svrhu skladištenja, izlaganja ili isporuke proizvoda ili roba koje pripadaju tom pravnom licu;
- b) držanje zaliha proizvoda ili roba koje pripadaju tom pravnom licu isključivo u svrhu skladištenja, izlaganja ili isporuke;
- c) držanje zaliha proizvoda ili roba koje pripadaju tom pravnom licu isključivo za potrebe prerade koje obavlja drugo pravno lice;
- d) održavanje stalnog mjesta poslovanja isključivo u svrhu nabavke proizvoda ili roba ili prikupljanja informacija za sebe;
- e) održavanje stalnog mjesta poslovanja isključivo u svrhu obavljanja drugih sličnih pripremnih ili pomoćnih djelatnosti za pravno lice;

f) održavanje stalnog mesta poslovanja isključivo zbog kombinacije djelatnosti spomenutih u tačkama a) do e) ovog stava, pod uslovom da je cjelokupna djelatnost stalnog mesta poslovanja, koja se javlja kao rezultat te kombinacije, pripremnog ili pomoćnog karaktera.

(6) Izuzetno od odredaba stava (1) i (2) ovog člana, kada pravna lice - osim posrednika sa samostalnim statusom na kojeg se primjenjuje stav (7) ovog člana - djeluje u ime nekog pravnog lica, te ima ovlaštenje da u Federaciji zaključuje ugovore u ime i za račun tog pravnog lica, smatra se da to pravno lice ima stalno mjesto poslovanja u Federaciji ukoliko aktivnosti tog pravnog lica nisu ograničene na djelatnosti navedene u stavu (5) ovog člana, koje, i ako se obavljaju preko stalnog mesta poslovanja, ne bi činile stalno mjesto poslovanja u skladu s odredbama ovog stava.

(7) Ne smatra se da pravno lice ima stalno mjesto poslovanja kada obavlja poslovne djelatnosti samo preko posrednika, glavnog komisionara ili drugog zastupnika sa samostalnim statusom, pod uslovom da taj zastupnik djeluje u okviru svoje redovne poslovne djelatnosti.

(8) Činjenica da rezidentno pravno lice kontrolira nerezidentno pravno lice ili je pod njegovom kontrolom, sama po sebi ne čini ovo prvo pravno lice stalnim mjestom poslovanja ovog drugog pravnog lica.

(9) Ako pravna lica iz stava (1) ovog člana, ne podnose prijave kao obveznici poreza na dobit, Porezna uprava Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Porezna uprava) će po službenoj dužnosti ili na prijedlog poreznog obveznika ili drugih zainteresovanih pravnih lica, rješenjem utvrditi da su ta pravna lica obveznici poreza na dobit.

II. POREZNA OSNOVICA

1. Opće odredbe

Član 7.

(1) Porezna osnovica utvrđuje se u poreznom bilansu, usklađivanjem rashoda i prihoda i kapitalne dobiti/gubitka iskazanim u finansijskim izvještajima na način propisan ovim zakonom.

(2) Porezna osnovica se izračunava kao dobit uvećana za porezno nepriznate rashode i druge porezno nepriznate stavke.

(3) Svaki prihod i kapitalna dobit koju ostvari porezni obveznik uključuje se u poreznu osnovicu.

(4) Iznos poreza na dobit se izračunava množenjem porezne osnove stopom poreza na dobit.

(5) Porezno priznati rashodi obuhvaćaju sve dokumentovane rashode, koji su umanjeni za iznos poreza na dodanu vrijednost za koji se vrši povrat, koje porezni obveznik snosi u svrhu ostvarivanja dobiti, ako su pravilno iskazani u finansijskom izvještaju.

(6) Naknade, takse i drugi javni prihodi koje je obveznik dužan platiti po osnovu drugih zakonskih propisa, smatraju se da su plaćeni u svrhu ostvarivanja dobiti.

(7) Utvrđivanje porezne osnove vrši se na konzistentan način kako je propisano ovim članom.

(8) Kod utvrđivanja porezne osnove, dobit podružnice/poslovne jedinice mora odgovarati onoj dobiti koju bi ostvarila podružnica/poslovna jedinica kada bi bila samostalno i nezavisno pravno lice koji obavlja istu ili sličnu djelatnost pod istim ili sličnim uslovima, te kada bi obavljala djelatnost potpuno samostalno sa pravnim licem čija je podružnica/poslovna jedinica.

(9) Transakcije koje nisu obavljene u poslovne svrhe s ciljem ostvarivanja dobiti ne priznaju se pri izračunavanju porezne osnove.

Član 8.

Za utvrđivanje porezne osnove, priznaju se svi rashodi, prihodi i kapitalna dobit/gubitak u iznosima koji su iskazani u poslovnim knjigama, a koji su u skladu sa računovodstvenim propisima, ukoliko nije drugačije propisano ovim zakonom.

2. Usklađivanje rashoda

Član 9

(1) Porezno nepriznatim rashodima smatraju se:

- a) troškovi postupka prinudne naplate javnih prihoda koji se plaćaju i obračunavaju prema poreznim administracijama;
- b) sudski troškovi vezani za sporove oko javnih prihoda bilo da ih je porezni obveznik stvarno snosio ili da su nadoknađeni;

- c) novčane kazne koje izriče nadležni organ,
 - d) obračunati i plaćeni porez na dobit;
 - e) porez po odbitku koji je obračunat i plaćen na vlastiti teret isplatioca;
 - f) izdaci političkim strankama;
 - g) raspodjela dobiti i svaka raspodjela iz kapitala;
 - h) rashodi na ime povećanje rezervi koje nisu predviđene ili su izvršene iznad dozvoljenog iznosa propisanim člana 13. ovog Zakona;
 - i) rashodi koji se ne mogu povezati sa ostvarivanjem dobiti; ili se ne mogu povezati sa načelom poslovanja pažnje dobrog privrednika;
 - j) finansijski rashodi nastali suprotno odredbama člana 18. ovog Zakona;
 - k) rashodi na ime ispravke vrijednosti pojedinačnog potraživanja od lica kome se istovremeno duguje, do iznosa obveze prema tom licu;
 - l) zatezne kamate, penali i ugovorne kazne između povezanih lica;
 - m) rezervisanja koja nisu propisana ovim Zakonom;
- (2) Pored rashoda iz stava (1) ovog člana, porezno nepriznatim rashodima poreznih obveznika iz člana 3. Stav (2) i (3) i člana 4. stav (2) ovog zakona smatraju se opći i administrativni troškovi koji se ne mogu direktno pripisati poslovanju.

Član 10.

- (1) Vrijednost troškova nastalih na ime evidentiranja zalihe priznaju se u iznosima iskazanim u finansijskom izvještaju primjenom metode nabavne prosječne cijene.
- (2) Iznimno stavu (1) ovog člana, ukoliko se zalihe evidentiraju po obračunskim vrijednostima koje odstupaju od nabavnih vrijednosti, razlika koja proizilazi iz odstupanja predstavlja porezno nepriznat rashod.
- (3) Vrijednost troškova nastali na ime usklađivanja vrijednosti zaliha sa neto ostvarivom vrijednosti priznaju se u poreznom periodu u kojem je to zaliha prodata ili otpisana ili uništena.

Član 11.

(1) Troškovi plaća i drugih primanja lica, koji se u skladu sa Zakonom o porezu na dohodak smatraju prihodom od nesamostalne ili samostalne djelatnosti, a na koje su plaćeni obavezni doprinosi i porez na dohodak, su porezno priznat rashod.

(2) Naknade, koje isplaćuje poslodavac, u skladu sa odredbama Zakonom o porezu na dohodak su porezno priznat rashod.

(3) Porezno priznatim rashodom smatraju se i rashodi po osnovu obračunatih obaveznih doprinosa, uz uslov da su obračunati u skladu sa zakonskim odredbama u Federaciji odnosno Republici Srbiji i Brčko Distriktu.

(4) Porezno priznati rashodi smatraju se i date stipendije učenicima i studentima, koji nisu povezana lica s poreznim obveznikom, a na redovnom su školovanju, do iznosa koji je oslobođen poreza prema propisima o porezu na dohodak.

Član 12.

(1) Rashodi po osnovu reprezentacije, a koja je nastala obavljanjem poslovne djelatnosti, priznaju se kao porezno priznat rashod u iznosu od 30% rashoda reprezentacije.

(2) Pod porezno priznatom reprezentacijom iz stav (1) ovog člana podrazumjevaju se rashodi nastali uslijed ugošćavanja poslovnih partnera, a koji su povezani sa obavljanjem djelatnosti ili uspostavljanje poslovne saradnje.

(3) Rashodi po osnovu donacija za humanitarne, kulturne, obrazovne, naučne i sportske svrhe, a koje se daju pravnim licima koji nisu obveznici poreza na dobit ili fizičkim licima, priznaju se kao porezno priznat rashod do visine 3% od ukupnog prihoda u periodu za koji se utvrđuje porez na dobit.

(4) Rashodi po osnovu sponzorstva koji proizilaze iz ugovora o sponzorstvu, priznaju se kao porezno priznat rashod do visine 3% od ukupnog prihoda u periodu za koji se utvrđuje porez na dobit.

(5) Pod porezno priznatim rashodima po osnovu sponzorstva iz stava (4) ovog člana podrazumjevaju se rashodi na ime potpore za organiziranje i održavanje manifestacija i drugih sličnih događaja ili projekata koji nisu direktno povezani sa poslovanjem obveznika, sa ili bez protuusluge u vidu reklamiranja imena, djelatnosti, proizvoda i usluga sponzora.

(6) Iznimano, rashodi iz stava (1), (3) i (4) ovog člana, a koji su nastali u transakcijama sa povezanim licima predstavljaju porezno nepriznat rashod.

Član 13.

(1) Porezni obveznik može odbiti kao porezno priznat rashod, rashod na ime rezervisanja iz stava (2) i (3) ovog člana.

(2) Rezervisanje za buduće rashode u vezi sa zaštitom životne sredine dopuštene su u porezne svrhe ukoliko postoji pravna obaveza koja nalaže poreznom obvezniku zaštitu životne sredine. Iznos koji se može izdvojiti u takvu rezervu ne smije prelaziti 30 procenata oporezive dobiti prije izdvajanja u rezerve. Ukupna rezerva za zaštitu životne sredine ni u jednom trenutku ne može prelaziti upisani kapital u sudski registar poreznog obveznika.

(3) Rezervisanje koje se formiraju za buduće troškove u garantnim rokovima, mogu iznositi najviše do 2 procenata godišnjeg prometa poreznog obveznika koji se odnosi na proizvode za koje se daje garancija u poreznom periodu. Ako rezerva prelazi dopušteni iznos, za tu razliku povećava se porezna osnovica u tom poreznom periodu.

(4) Rezervisanje koje se formira na ime penala, rabata, popusta ne predstavljaju rezerve u smislu stava (3) ovog člana.

Član 14.

Rezervisanja iz člana 9. Stav (1) tačka m) mogu umanjiti poreznu osnovicu poreznog perioda kada je nastao događaj za koji je izvršeno rezervisanje.

Član 15.

(1) Troškovi istraživanja i razvoja mogu se odbiti od porezne osnovice kako nastanu, na način propisan ovim članom.

(2) Troškovi iz stava (1) ovog člana su svi rashodi vezani za poslove osnovnog istraživanja, primjenjenog istraživanja i razvoja, a posebno svi direktni troškovi kao što su plaće, naknade, cijena materijala i usluga, troškovi opreme i objekata u mjeri u kojoj se koriste za aktivnosti istraživanja i razvoja.

Član 16.

(1) Na teret rashoda priznaje se ispravke vrijednosti pojedinačnog potraživanja kod finansijskih institucija s izuzetkom osiguravajućih društava i društava za reosiguranje, kod formiranja rezervi koje se iskazuju u skladu sa posebnim propisima nadzornih organa, ukoliko ispunjavaju sljedeće uslove:

- a) Da potraživanje nije osigurano kolateralom u novčanom ili nenovčanom obliku;
- b) Naplata potraživanja kasni više od 180 dana u kontinuitetu;

(2) Rashodi iz stava (1) ovog člana, priznaju se u cijelokupnom iznosu ukoliko su potraživanja utužena ili je pokrenut izvršni postupak ili su potraživanja prijavljena u likvidacionom ili stečajnom postupku nad dužnikom.

(3) Osiguravajućim društvima i društvima za reosiguranje priznaje se kao porezno dopustiv rashod, rashod na ime formiranja matematičke rezerve, ukoliko su formirane u skladu sa propisima nadzornog organa.

(4) Osiguravajućim društvima i društvima za reosiguranje priznaje se kao porezno dopustiv rashod, rashod na ime formiranja tehničke rezerve osiguranja, izuzev matematičke rezerve, pod uslovima:

- a) da su formirane u skladu sa propisima nadzornog organa;
- b) da iznos povećanja rezerve u bilansu stanja tekućeg u odnosu na predhodni period ne prelazi 20%

(5) Rashodi nastali suprotno odredbama ovog člana predstavljaju porezno nepriznat rashod, i ne mogu se prenositi u budući period.

Član 17.

(1) Na teret rashoda priznaje se otpis ispravki vrijednosti potraživanja koja se u skladu sa računovodstvenim propisima iskazuju kao prihod, osim ispravki vrijednosti potraživanja iz člana 9. Stav (1) tačka k), pod uslovima:

- a) Da su otpisana potraživanja u predhodnom poreznom periodu bila uključena u prihode obveznika i
- b) Da nisu naplaćena u roku od 12 mjeseci od datuma dospijeća naplate ili
- c) Da su otpisana potraživanja utužena ili da je pokrenut izvršni postupak ili da su potraživanja prijavljena u likvidacionom ili stečajnom postupku nad dužnikom.

(2) Na teret rashoda priznaje se i otpis ispravki vrijednosti potraživanja koja se u skladu sa računovodstvenim propisima ne iskazuju kao prihoda, osim ispravki potraživanja iz člana 9. Stav (1) tačka k), ukoliko obveznik ispunji uslove propisane u stavu (1).

(3) Otpis ispravke vrijednosti potraživanja iz stava (1) i (2) ovog člana ne odnosi se na finansijske institucije kod formiranja rezervi u skladu sa propisima nadzornih organa.

Član 18.

(1) Finansijski rashodi na ime kamate ili njenog funkcionalnog ekvivalenta po finansijskim ugovorima i instrumentima uzetih od povezanih lica, predstavljaju porezno priznat rashod, na način definisan ovim članom.

(2) Odnos stavki ukupnih obveza po osnovu finansijskih ugovora i upisanog kapitala u sudski registar, poreznog obveznika ne može biti veći od odnosa 4:1. Rashodi koji se mogu pripisati iznosu koji prelazi odnos 4:1 predstavljaju porezno nepriznat rashod.

(3) Porezno nepriznati rashodi iz stava (2) ovog člana ne mogu se prenosi u jednog poreznog perioda u drugi.

(4) Ovaj član se ne primjenjuje na banke i osiguravajuća društva.

Član 19.

(1) Kod utvrđivanja porezne osnovice, priznaje se obračunata amortizacija primjenom proporcionalne metode amortizacija na dugotrajnu imovinu na način propisan ovim članom.

(2) Nabavna vrijednost dugotrajne imovine amortizira se po sljedećim stopama:

- a) građevine, postrojenja po stopi 5% ,
- b) putevi, komunalni objekti, željeznična pruga po stopi 10% ,
- c) oprema, vozila, strojevi po stopi 15%,
- d) oprema za vodoprivredne, vodovodne i kanalizacijske sisteme po stopi 15%,
- e) hardver i softver i oprema za zaštitu okoliša - 33,3%
- f) uzgoj usjeva po stopi 15%,
- g) stočarstvo po stopi 40% i
- h) nematerijalna imovina po stopi 20%.

(3) Rashodi amortizacije se priznaju u porezne svrhe samo kada je vlastita dugotrajna imovina u upotrebi i kojom se obavlja djelatnost od strane poreznog obveznika.

(4) Ukoliko je nabavna cijena imovine manja od 1.000 KM, njena nabavna vrijednost može se u cijelosti odbiti u godini u kojoj je ta imovina nabavljena.

(5) Za dugotrajanu imovinu nakon što je u cijelosti otpisana, dakle koja je već jednom amortizovana, ali se i dalje vodi u evidencijama do momenta otuđenja ili uništavanja, ne može se ponovo vršiti njena procjena i na istu obračunavati amortizacija i priznati u porezne svrhe.

(6) Rashodi nastali na ime umanjenja vrijednosti imovine, koji se utvrđuju kao razlika između neto sadašnje vrijednosti i njene procijenjenje nadoknadive vrijednosti, priznaju se kao porezno dopustiv rashod u poreznom periodu u kojem je ta imovina prodata ili uništena uslijed više sile.

(7) Prenos rashoda iz jednog poreznog perioda u drugi, ne može se vršiti ukoliko se primjenjuje drugi metod amortizacije osim metoda iz stava (1) ovog člana.

Član 20.

(1) Iznimno članu 19. Stav (1), porezni obveznik ima pravo na ubrzanu amortizaciju dugotrajne imovine koja služi za sprečavanje zagađivanja zraka, vode, zemljišta i ublažavanje buke.

(2) Ubrzana amortizacija može biti do 50 procenata viša od stopa propisanih članom 19. stav (2) ovog zakona. Ukupni trošak amortizacija ne može preći nabavnu vrijednost.

3. Usklađivanje prihoda

Član 21.

(1) Prihodi ostvareni po osnovu učešća u kapitalu drugog poreznog obveznika, ne ulaze u osnovicu za oporezivanje, ukoliko se isplaćuju iz dobiti na koju je obračunat i plaćen porez na dobit.

(2) Kao dokaz da je prihod iz stava (1) ovog člana oporezovan, porezni obveznik uz poreznu prijavu dostavlja ovjerenu Izjavu o isplaćenoj oporezovanoj dividendi od isplatioca dividende.

Član 22.

(1) Sva otpisana potraživanja iz člana 16. I člana 17. ovog zakona koja su bila iskazana kao porezno priznat rashod, a koja se kasnije naplate ili za koja povjerilac povuče tužbu ili prijedlog za izvršenje ili prijavu u stečajnu ili likvidacionu masu, ulaze u oporezivi prihod poreznog obveznika.

(2) Sva otpisana potraživanja iz člana 16. I člana 17. ovog zakona koja nisu bila iskazana kao porezno priznat rashod, a koja se kasnije naplate, u momentu naplate ne ulaze u poreznu osnovicu poreznog obveznika.

Član 23.

(1) Prihodi nastali po osnovu rezervisanja iz člana 13. ovog zakona koja su bila porezno nepriznat rashod u poreskom periodu u kom su iskazana, ne ulaze u poreznu osnovicu.

(2) Prihodi nastali po osnovu rezervisanja iz člana 13. ovog zakona koja nisu bila porezno priznat rashod u poreskom periodu u kom su iskazana, ulaze u poreznu osnovicu.

4. Kapitalni dobici i gubici

Član 24.

- (1) Kapitalnim dobicima koji uvećavaju poreznu osnovicu u periodu u kome su iskazani, su svi oni iznosi koji direktno uvećavaju akumuliranu ili tekuću dobit u bilansu stanja, u skladu sa računovodstvenim propisima.
- (2) Kapitalnim dobicima koji uvećavaju poreznu osnovicu, uključuju i dobiti iz transakcija prodaje, otuđenja ili na drugi način prijenosa imovine, pod uslovom da ta dobit nije uključena u bilans uspjeha.
- (3) Kapitalna dobit iz stava (2) ovog člana, obračunava se kao razlika između vrijednosti transakcije i nabavne vrijednosti imovine umanjenja za porezno dopustivu amortizaciju. Ukoliko je razlika negativna, u pitanju je kapitalni gubitak.
- (4) Za svrhu određivanja kapitalnog dobitka, vrijednost transakcije je ugovorena vrijednost, odnosno tržišna vrijednost ukoliko je ugovorena vrijednost niža od tržišne.
- (5) Kapitalnim gubicima koji umanjuju poreznu osnovicu u periodu u kome su iskazani, uključeni su svi oni iznosi koji direktno umanjuju akumuliranu ili tekuću dobit u bilansu stanja, u skladu sa računovodstvenim propisima.
- (6) Kapitalni gubici iz stava (5) ovog člana su one transakcije koje su porezno priznati rashodi u skladu sa ovim zakonom.

5. Porezni gubitak

Član 25.

- (1) Ako se prilikom utvrđivanja osnovice poreza na dobit u poreznom bilansu iskaže porezni gubitak, tada se taj porezni gubitak, iskazan u poreznom bilansu, može koristiti za umanjenje porezne osnovice u budućim obračunskim periodima, a ne duže od pet godina.
- (2) Porezni gubitak iz stava (1) ovog člana, koji nije iskorišten u poreznom bilansu za sljedeću godinu, koristi se u prvoj narednoj godini u kojoj je ostvarena dobit, tako da se porezna osnovica uvijek umanjuje za porezne gubitke starijeg datuma.
- (3) Porezni gubitak koji ne bude iskorišten u skladu sa stavom (2) ovog člana u sljedećih pet godina od godine u kojoj je nastao, ne može se koristiti za umanjenje oporezive dobiti u narednim obračunskim periodima.

(4) Porezni gubitak obveznika koji je nastao van teritorije Federacije, u Republici Srpskoj ili Brčko Distriktu, kao i porezni gubitak koji je nastao u inostranstvu, se ne priznaje.

(5) Sadržaj i oblik obrasca pregleda nastalih, iskorištenih i neiskorištenih poreznih gubitaka propisuje Pravilnikom o primjeni Zakona o porezu na dobit federalni ministar finansija.

IV. STATUSNE PROMJENE

1. Statusne promjene obveznika

Član 26.

(1) Porezni obveznik kod kojeg se vrše statusne promjene (spajanje, pripajanje, podjela, promjena oblika i prestanak društva) dužan je sačiniti poreznu prijavu i utvrditi poreznu osnovicu u skladu sa odredbama u ovom zakonom.

(2) Prava i obaveze spojenih, pripojenih ili podijeljenih obveznika preuzimaju pravni sljednici iz porezno pravnog odnosa.

2. Spajanje, pripajanje, podjela i promjena oblika

Član 27.

(1) Pravni sljednik sačinjava poreznu prijavu i utvrđuje poreznu osnovicu u skladu sa ovim zakonom, usklađivanjem dobiti iskazane u finansijskom izvještaju za period od dana statusne promjene do kraja poreznog perioda.

(2) Ukoliko postoji kontinuitet u oporezivanju prilikom spajanja, pripajanja, podjele i promjene oblika pravnog lica, te obveznik nastavlja djelatnost, porezna obaveza se utvrđuje na način kao i da nije bilo statusne promjene.

(3) Kontinuitet u oporezivanju, u smislu stava (2) ovog člana, postoji ako pri prijenosu na pravnog sljednika, isti nastavljaju voditi knjigovodstvene vrijednosti imovine i obaveza, odnosno da ne dolazi do promjena u vrijednosti kod sljednika.

(4) Ako se prilikom spajanja, pripajanja ili podjele ne nastavljaju voditi iste knjigovodstvene vrijednosti preuzete imovine i obaveza, razlika kapitala koja iz promjene proizlazi uključuje se u poreznu osnovicu pravnog sljednika.

(5) Odredbe stava (2) do (4) ovog člana primjenjuju se nezavisno o tome da li se radi o jednom ili više pravnih lica koja su izvršila statusne promjene.

3. Porezni tretman likvidacije i stečaja

Član 28.

(1) Dobit poreznog obveznika u postupku stečaja, od dana donošenja rješenja o otvaranju stečajnog postupka, do dana početka primjene plana reorganizacije kod stečaja ili pravosnažnog rješenja o nastavljanju stečajnog postupka, kao i u postupku reorganizacije, oporezuje se u skladu sa ovim zakonom.

(2) Obveznik iz stava (1) ovog člana sačinjava poreznu prijavu u roku od 60 dana od dana:

- a) otvaranja stečajnog postupka sa stanjem na dan otvaranja;
- b) početka primjene plana reorganizacije sa stanjem na taj dan.

(3) Dobit poreznog obveznika u periodu od pravosnažnosti rješenja o nastavljanju stečajnog postupka do pravosnažnosti rješenja o zaključenju stečajnog postupka (u daljem tekstu: period stečaja), utvrđuje se kao pozitivna razlika vrijednosti imovine obveznika sa kraja i sa početka perioda stečaja, posle namirenja povjerilaca. Vrijednost imovine obveznika sa početka perioda stečaja je vrijednost imovine na dan otvaranja stečajnog postupka korigovana za promjene nastale do početka perioda stečaja.

(4) Obveznik iz stava (3) ovog člana sačinjava poreznu prijavu u roku od 60 dana od dana:

- a) pravosnažnosti rješenja o nastavljanju stečajnog postupka sa stanjem na dan pravosnažnosti tog rešenja;
- b) pravosnažnosti rješenja o zaključenju stečajnog postupka na dan pravosnažnosti tog rješenja.

Član 29.

(1) Dobit poreznog obveznika u postupku likvidacije, od dana donošenja rješenja o otvaranju likvidacionog postupka, do dana pravosnažnog rješenja o okončanju likvidacionog postupka, oporezuje se u skladu sa ovim zakonom.

(2) Obveznik iz stava (1) ovog člana sačinjava poreznu prijavu u roku od 60 dana od dana:

- a) otvaranja likvidacionog postupka sa stanjem na dan otvaranja;
- b) pravosnažnosti rješenja o okončanju likvidacionog postupka na dan pravosnažnosti tog rješenja.

Član 30.

(1) Ako je likvidacioni višak imovine veći od upisanog kapitala u sudske registre pravnog lica, a koji pripada vlasniku pravnog lica nad kojim je okončan postupak likvidacije, odnosno zaključen postupak stečaja, ostvareni višak ima status dividende.

(2) Vrijednost imovine iz stava (1) ovog člana jednaka je njenoj tržišnoj vrijednosti nakon okončanja postupka stečaja odnosno likvidacije.

(3) Ako je knjigovodstvena vrijednost kapitala veća od iznosa likvidacionog viška, te vlasnik kapitala ostvara gubitak, nastali gubitak se ne priznaje kao porezno dopustivo umanjenje porezne osnovice.

V. POREZNA STOPA

Član 31.

Porez na dobit plaća se po stopi od 10% na poreznu osnovicu utvrđenu u poreznom bilansu.

VI. OTKLANJANJE DVOSTRUKOG OPOREZIVANJA DOBITI

Član 32.

(1) Ukoliko tokom poreznog perioda privredno društvo - rezident Federacije ostvara dobit iz poslovanja, putem poslovne jedinice/podružnice u Republici Srpskoj i Brčko Distrikta, porez na dobit u Federaciji koji taj rezident treba da plati u vezi s tom dobiti, umanjuje se za iznos poreza koji je platio ili treba da plati na dobit u skladu sa ovim članom.

(2) Ukoliko tokom poreznog perioda privredno društvo rezident Federacije ostvara dobit iz poslovanja izvan teritorije Bosne i Hercegovine, porez na dobit u Federaciji koji taj rezident treba da plati u vezi s tom dobiti, umanjuje se za iznos poreza koji je platio ili treba da plati na dobit u skladu sa ovim članom.

(3) Umanjenje poreza na dobit predviđeno stavom (1) i (2) ovog člana, ne može preći iznos poreza koji bi inače platio za taj iznos dobiti iskazane u skladu sa odredbama POGLAVLJA II. POREZNA OSNOVICA ovog zakona.

(4) Ukoliko tokom poreznog perioda rezident Federacije ostvaruje prihod van teritorije Bosne i Hercegovine, porez na dobit u Federaciji koji taj rezident treba da plati u vezi s tom dobiti, umanjuje se za iznos poreza koji je platio.

(5) Odredbe iz stava (3) i (4) ovog člana primjenjuju se u skladu sa članom 35. ovog Zakona.

Član 33.

(1) Obveznik iz člana 32. stav (1) i (2) ovog zakona, dužan je nadležnoj organizacionoj jedinici Porezne uprave podnijeti dokaze o visini dobiti i visini poreza na dobit koji je njegova podružnica/poslovna jedinica platila.

(2) Obveznik iz člana 32. stav (4) ovog zakona, dužan je nadležnoj ogranicionoj jedinici Porezne uprave podnijeti dokaze o visini prihoda, visini poreza koji je plaćen i po potrebi Potvrdu o rezidentnosti koju izdaje nadležni organ države isplatioca prihoda ukoliko dokaz o visini prihoda nije ovjeren od strane nadležnog organa države isplatioca.

Član 34.

(1) Potvrdu o rezidentnosti u svrhu izbjegavanja dvostrukog oporezivanja, na zahtjev poreznog obveznika – rezidenta Federacije, izdaje nadležna organizaciona jedinica Porezne uprave u kojoj je evidentiran kao porezni obveznik.

(2) Postupak izdavanja potvrde o rezidentnosti, koji proizlazi iz ugovora o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja propisuje se Pravilnikom o izdavanju Potvrde o rezidentnosti.

Član 35.

(1) Ugovori o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja koje je ratificirala ili na bazi notifikacije prihvatile države Bosna i Hercegovina primjenjuju se kod oporezivanja dobiti ili prihoda nerezidenta i imaju prioritet u odnosu na odredbe ovog zakona.

(2) Sporazumima o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja ne mogu se pripisivati nove porezne obaveze.

VII. POREZNI POTICAJI

Član 36.

- (1) Porezni obveznik ima pravo na umanjenje plaćanja poreza na dobit po osnovu investiranja u skladu sa uslovima propisanim u ovom članu.
- (2) Obvezniku iz člana 3. Stava (1) ovog Zakona, umanjuje se obračunati porez na dobit za 30% iznosa u tekućoj godini, ukoliko izvrši investiranje u stalna sredstva koja povećaju svoju vrijednost za više od 50% u odnosu na predhodni porezni period.
- (3) Pod investiranjem iz stava (2) ovog člana podrazumjeva se kupovina stalnih sredstava i to: nekretnine, opreme i postojenja, a koja porezni obaveznik kupuje u svrhu obavljanja osnovne djelatnosti.
- (4) Obvezniku iz člana 3. Stava (1) ovog Zakona, umanjuje se obračunati porez na dobit za 50% iznosa u narednih pet godina, ukoliko započne investiranje, s tim da u prvoj godini investira 4 mil KM, a ukupno 20 mil KM u narednih pet godina.
- (5) Pod investiranjem iz stava (4) ovog člana podrazumjeva se ulaganje u stalna sredstava i to: nekretnine, opremu i postojenja, koja će porezni obaveznik koristiti u svrhu obavljanja djelatnosti.
- (6) Ukoliko porezni obveznik izvrši isplatu dividende tokom i do treće godine od posljedne godine korištenja poreznog poticaja iz ovog člana iz ostvarene dobiti, a koja je oslobođena plaćanja poreza na dobit, gubi pravo oslobađanja plaćanja poreza na dobit, te je u obvezi obračunati i uplatiti porez na dobit uvećan za zateznu kamatu.
- (7) Ukoliko porezni obveznik koristi porezni poticaj iz ovog člana, nema pravo na prenos poreznog gubitka do isteka druge godine nakon zadnje godine korištenja poticaja.
- (8) Porezni obveznik ima pravo u jednom poreznom periodu koristiti jedan od navedenih poreznih poticaja iz ovog člana.
- (9) Federalni ministar finansija će Pravilnikom o primjeni zakona o porezu na dobit propisati sadržaj i oblik obrasca pregleda nastalih, iskorištenih i neiskorištenih poreznih poticaja.

VIII. POREZ PO ODBITKU

Član 37.

- (1) Porez po odbitku obračunava se na prihod koji je ostvario nerezident obavljanjem povremene djelatnosti na teritoriji Federacije, osim prihoda koji se može pripisati

podružnici/poslovnoj jedinici nerezidenta u Federaciji. Porez po odbitku obračunava se po osnovu isplate ili na drugi način izmirene:

- a) dividende iz dobiti;
- b) kamate ili njenog funkcionalnog ekvivalenta po finansijskim instrumentima i aranžmanima;
- c) naknada za autorska prava i druga prava intelektualnog vlasništva;
- d) naknada za upravljačke, tehničke i obrazovne usluge (uključujući naknade za usluge istraživanja tržišta, poreznog savjetovanja, revizorske usluge i konzalting usluge);
- e) naknada za zakup po osnovu iznajmljivanja pokretne i nepokretne imovine;
- f) naknada za zabavne i sportske događaje;
- g) premija osiguranja za osiguranje ili reosiguranje od rizika u Federaciji;
- h) naknada za telekomunikacijske usluge;
- i) osim naknada iz tački a) do h) ovog stava, i sve ostale naknade za usluge, ali samo za nerezidente iz država sa kojima nema potpisani ugovor o izbjegavanje dvostrukog oporezivanja.

(2) Porez po odbitku se obračunava i plaća i na prihod nerezidenta koji se ostvari iz poslovanja iz člana 6. Stav (3) i (4) ovog zakona, ukoliko primalac prihoda nema status poreznog obveznika iz člana 3. Stav (3) ovog zakona.

(3) Plaćanju poreza po odbitku ne podliježu:

- a) kamate na kredite koje daju dobavljači za nabavku opreme za proizvodne djelatnosti;
- b) kamata na državne obveznice.
- c) premija osiguranja za reosiguranje od rizika u Federaciji koju plaća reosiguravatelj koji ima odobrenje za rad od nazornog organa.

(4) Porez po odbitku u ime nerezidenta obračunava i obustavlja isplatilac – rezident Federacije prilikom isplate odnosno izmirivanja obaveza prema nerezidentu.

(5) Isplatilac prihoda je dužan podnijeti poreznu prijavu nadležnoj organizacionoj jedinici Porezne uprave o obračunatom i uplaćenom porezu po odbitku za i u ime nerezidenta i platiti taj porez u roku od 10 dana nakon isteka mjeseca u kom je izvršena isplata nerezidentu.

(6) Osnovica na koju se obračunava porez po odbitku je bruto iznos.

(7) Porez po odbitku plaća se po stopi 10%, a na dividende po stopi 5%. Stopa poreza po odbitku može biti i niža u slučaju primjene Ugovora o izbjegavanju dvostrukog oporezivanje.

(8) Pojam dividenda znači prihod od dionica ili drugih prava (izuzev potraživanja), udjela u dobiti, kao i prihod od drugih korporativnih prava koji podliježe istom poreznom tretmanu kao prihod od dionica.

(9) Pojam kamata znači prihod od potraživanja svih vrsta, bilo da su osigurana hipotekom ili ne i bilo da nose pravo na udio u dobiti dužnika ili ne, a posebno prihod od državnih vrijednosnih papira i prihod od obveznica ili pozajmica, uključujući premije i nagrade na takve vrijednosne papire, obveznice ili pozajmice. Zatezne kamate ne smatraju se kamatom u smislu ovog člana.

(10) Pojam naknade za autorska prava i druga prava intelektualnog vlasništva znači naknadu za korištenje ili pravo korištenja autorskog prava na književno, umjetničko ili naučno djelo uključujući kinematografske filmove, bilo koji patent, licence, zaštitni znak, dizajn ili model, plan, tajnu formulu ili postupak ili za informacije o industrijskom, komercijalnom ili naučnom iskustvu i druga slična prava koja se plaćaju nerezidentima.

(11) Federalni ministar finansija će Pravilnikom o primjeni Zakona o porezu na dobit propisati sadržaj i oblik porezne prijave iza stava (5) ovog člana.

Član 38.

(1) Oporezivim prihodom nerezidenta smatra se i prihod koji ostvari nerezidentno pravno lice od rezidentnog pravnog lica ili drugog nerezidentnog lica, na teritoriji Federacije, po osnovu prodaje ili prenosa uz naknadu, za nepokretnu imovinu, dionice ili udjele u kapitalu koji se u skladu sa računovodstvenim propisima smatraju dugoročnim finansijskim plasmanom, i prava industrijske svojine, ako ugovorima o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja nije drugačije propisano.

(2) U svrhu utvrđivanja visine prihoda iz stava (1) ovog člana, prodajnom naknadom se smatra ugovarena naknada, osim u slučaju prodaje provezanim licima i kada je ugovarena naknada manja od tržišne, te se prodajnom naknadom smatra tržišna vrijednost bez poreza na dodatnu vrijednost.

(3) Nerezident – primalac prihoda iz stava (1) ovog člana, dužan je da nadležnoj organizacionoj jedinici Porezne uprave, u opštini na čijoj se teritoriji nalazi nepokretna imovina, sjedište pravnog lica u kojem nerezidentno pravno lice ima dionice ili udjele koji su predmet prodaje, samostalno ili putem punomoćnika određenog u skladu sa posebnim propisima, podnese poreznu prijavu i izvrši uplatu u roku od 30 dana od dana ostvarivanja prihoda.

(4) Ukoliko nerezident – primalac prihoda ne podnese poreznu prijavu i izvrši uplatu u skladu sa stavom (3) ovog člana, obveznik poreza je kupac nepokretnе imovine, pravno lice – rezident čije dionice ili udjeli se prenose kao da je njegova obaveza.

(5) Federalni ministar finansija će Pravilnikom o primjeni Zakona o porezu na dobit propisati sadržaj i oblik porezne prijave iz stava (3) ovog člana

Član 39.

(1) Ukoliko se primjenjuje niža porezna stopa od stopa navedenih u članu 37. stav (7) ovog zakona, isplatilac je dužan, uz propisani obrazac, priložiti nadležnoj organizacionoj jedinici Porezne uprave Potvrdu o rezidentnosti primaoca prihoda koju je izdao nadležni organ države primaoca, ne stariju od godine dana, i Izjavu nerezidenta da je on primalac prihoda i stvarni vlasnik, odnosno korisnik tog prihoda.

(2) Ukoliko se porez po odbitku uredno i blagovremeno ne obustavi i/ili ne plati, isplatilac prihoda je dužan platiti porez po odbitku koji duguje nerezident kao da je to njegova porezna obaveza.

(3) Ako je Ugovorom o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja propisano plaćanje poreza po odbitku u državi nerezidenta, isplatilac je dužan posjedovati u svojoj evidenciji dokumente iz stava (1) ovog člana.

IX. GRUPNO OPOREZIVANJE

1. Porezno konsolidovanje

Član 40.

(1) U smislu ovog zakona, matično privredno društvo i njegova zavisna društva čine grupu privrednih društava ukoliko među njima postoji neposredna ili posredna kontrola više od 50% dionica, odnosno udjela.

(2) Grupa privrednih društava iz stava (1) ovog člana, ima pravo da traži porezno konsolidovanje pod uvjetom da:

- a) sva privredna društva u grupi su rezidenti Federacije i
- b) svi dioničari su saglasni da budu uključeni u konsolidaciju.

(3) Zahtjev za odobrenje za porezno konsolidovanje matično privredno društvo podnosi nadležnoj organizacionoj jedinici Porezne uprave, najranije istekom poreznog perioda u kojem su ispunjeni uslovi iz stava (1) i (2) ovog člana, od početka do kraja poreznog perioda na koji se odnosi.

(4) Ukoliko su ispunjeni uslovi iz stava (1) do (3) ovog člana, nadležna organizaciona jedinica Porezne uprave će u roku 30 dana od dana podnošenja zahtjeva donijeti rješenje kojim se odobrava porezno konsolidovanje.

Član 41.

(1) Svaki član grupe iz člana 40. stav (1) ovog zakona dužan je da podnese svoj porezni bilans, a matično privredno društvo podnosi konsolidovani porezni bilans za grupu privrednih društava.

(2) U konsolidovanom poreznom bilansu gubici jednog ili više privrednih društava prebijaju se na račun dobiti ostalih privrednih društava u grupi.

(3) Oporeziva dobit koju ostvari član grupe iz člana 40. stav (1) ovog zakona, a koja se iskazuje u konsolidovanom poreznom bilansu ne može se umanjiti za iznos poreznog gubitka koji se prenosi iz prethodnih godina.

(4) Za obračunati porez po konsolidovanom bilansu obveznici su pojedinačni članovi grupe, srazmjerno oporezivoj dobiti iz pojedinačnog poreznog bilansa, a isplatilac obračunatog poreza po konsolidovanom bilansu je matično privredno društvo.

(5) Sadržaj i oblik konsolidovanog bilansa propisuje federalni ministar finansija u Pravilniku o primjeni Zakona o porezu na dobit.

Član 42.

(1) Jednom odobreno porezno konsolidovanje primjenjuje se najmanje pet godina.

(2) Ukoliko se jedno ili više društava u grupi naknadno opredijeli za pojedinačno oporezivanje prije isteka roka iz stava (1) ovog člana, svi članovi grupe dužni su platiti razliku poreza koji bi bili dužni platiti da nisu koristili porezno konsolidovanje.

X. TRANSFERNE CIJENE

Član 43.

(1) Porezni obveznik koji učestvuje u transakciji s povezanim licem mora da utvrdi svoju oporezivu dobit na način koji je u skladu s principom van dohvata ruke.

(2) Oporeziva dobit poreznog obveznika koji učestvuje u jednoj ili više transakcija s povezanim licima u skladu je s principom van dohvata ruke ukoliko se uslovi transakcija

s povezanim licima ne razlikuju od uslova koji bi bili primijenjeni između nezavisnih lica u uporedivim transakcijama provedenim pod uporedivim okolnostima.

(3) Pojam povezana lica podrazumijeva bilo koja dva lica ukoliko jedno lice djeluje ili će vjerojatno djelovati u skladu sa smjernicama, zahtjevima, prijedlozima ili željama drugog lica ili ukoliko oba djeluju ili će vjerojatno djelovati u skladu sa smjernicama, zahtjevima, prijedlozima ili željama trećeg lica, bez obzira na to da li su te smjernice, zahtjevi, prijedlozi ili želje saopćeni. Povezanim licima se smatraju posebno sljedeća lica:

- a) bračni i vanbračni drug, potomci usvojenici i potomci usvojenika, roditelji, usvojenci, braća i sestre i njihovi potomci, djedovi i bake i njihovi potomci kao braća i sestre i roditelji bračnog ili vanbračnog druga;
- b) pravno lice i svako fizičko lice koje posjeduje neposredno ili posredno 25 ili više procenata vrijednosti ili broja dionica ili glasačkih prava u tom pravnom licu;
- c) dva ili više pravnih lica ukoliko jedno fizičko lice ili treće lice posjeduje direktno ili indirektno 25 ili više procenata vrijednosti ili broja dionica ili glasačkih prava u svakom pravnom licu.

(4) Ukoliko uslovi kontrolirane transakcije nisu u skladu s principom „*van dohvata ruke*“, oporeziva dobit će se povećati kroz povećanje prihoda ili smanjenje rashoda koji se mogu odbiti od osnovice.

Član 44.

(1) U smislu člana 43. stav (2), transakcije su uporedive:

- a) tamo gdje nema značajnih razlika između njih koje bi mogle bitno utjecati na finansijske rezultate koji se ispituju po metodi transfernih cijena koja se primjenjuje ili
- b) tamo gdje takve razlike postoje, ukoliko se mogu izvršiti razumno precizna prilagođavanja radi otklanjanja efekata takvih razlika.

(2) Usklađenost uslova transakcije između povezanih lica s principom „*van dohvata ruke*“ utvrđuje se primjenom najprikladnije metode transfernih cijena na okolnosti slučaja. Najprikladnija metoda transfernih cijena odabire se između sljedećih metoda transfernih cijena:

- a) metoda uporedivih nekontroliranih cijena;
- b) metoda cijene koštanja uvećane za uobičajenu zaradu ili

c) metoda preprodajne cijene.

(3) U slučaju da se ne mogu primjeniti metode iz stava (2) ovog člana, može se koristiti jedna od sljedećih alternativnih metoda:

a) metoda podjele dobiti;

b) metoda transakcijske neto marže ili

c) bilo koja druga metoda, pod uslovom da se nijedna od metoda iz stava 2. i tač. a) i b). ovog stava ne može razumno primjeniti za utvrđivanje uslova po principu van dohvata ruke za transakcije između povezanih lica, i da ta druga metoda donosi rezultat koji je u skladu s principom van dohvata ruke.

Član 45.

(1) Porezni obveznik koji učestvuje u transakcijama s povezanim licima dužan je u trenutku podnošenja svoje porezne prijave imati dokumentaciju o transfernim cijenama koja sadrži dovoljno informacija i analizu da se potvrdi da su uslovi njegovih transakcija s povezanim licima u skladu s principom van dohvata ruke.

(2) Po priјemu zahtjeva Porezne uprave porezni obveznik je dužan podnijeti dokumentaciju, istoj, o transfernim cijenama u roku od 45 dana.

(3) Federalni ministar finansija donosi Pravilnik o transfernim cijenama u kojem se razrađuje primjena pojedinih metoda, utvrđivanje transfernih cijena i postupak dokazivanja.

XI. UTVRĐIVANJE I NAPLATA POREZA NA DOBIT

1. Porezni period

Član 46.

(1) Porez na dobit se obračunava na poreznu osnovicu u skladu sa odredbama ovog zakona za porezni period koji je jednak kalendarskoj godini.

(2) Iznimno stavu (1) ovog člana, porezni period može biti i različit od kalendarske godine u slučajevima:

a) početak poslovanja pravnog lica;

b) prestanak poslovanja pravnog lica;

c) statusne promjene pravnog lica i

d) određivanje drugog poreznog perioda na osnovu rješenja Federalnog Ministra Finansija koje će se primjenjivati najmanje tri uzastopna porezna perioda.

(3) Porezni obveznik sa poreznim periodom iz stava (2) tačka d) ovog člana, dužan je da podnese poreznu prijavu u roku od 30 dana za:

- a) period od 1.januar tekuće godine do dana kada po rješenju započinje poslovnu godinu koja se razlikuje od kalendarske; ili
- b) period od dana kada po rješenju prestaje poslovna godina do 31.decembra uslijed prestanka važenja rješenja.

(4) Porezni obveznik je dužan da dostavi rješenje nadležnoj organizacionoj jedinici Porezne uprave u slučaju primjene poreznog perioda iz stava (2) tačka d) ovog člana.

2. Razrez poreza

Član 47.

(1) Razrez poreza na dobit vrši se unosom u evidenciju Porezne uprave iznosa obaveze koju je utvrdio i u svojoj poreznoj prijavi iskazao obveznik.

(2) Razrezom se smatra i unos u evidenciju Porezne uprave iznosa porezne obaveze utvrđen kontrolom obveznika odnosno obradom njegove porezne prijave i usklađivanjem podataka iz poreznog bilansa.

(3) Razrezom se smatra i unos u evidenciju Porezne uprave iznosa porezne obaveze koju je Porezna uprava utvrdila na osnovu podataka iz porezne prijave koju je ona podnijela u ime obveznika.

(4) Razrez poreza se poništava ili mijenja ukoliko Porezna uprava odredi da se razrez može izmijeniti ili poništiti, ili kada ovlašteni službenici Porezne uprave rješenjem nalože uplatu dodatno utvrđene porezne obaveze na osnovu izvršenog nadzora.

3. Porezna prijava

Član 48.

(1) Porezni obveznici dužni su da pravilno i tačno popunjenu poreznu prijavu, podnesu nadležnoj organizacionoj jedinici Porezne uprave u roku od 30 dana po isteku roka propisanog za podnošenje godišnjih finansijskih izvještaja.

(2) Porezna prijava iz stav (1) ovog člana uključuje Prijavu poreza na dobit, Porezni bilans i drugu dokumentaciju propisanu ovim zakonom.

(3) Uz poreznu prijavu iz stava (1) ovog zakona porezni obveznik iz člana 3. Stava (2) i (3) ovog zakona podnosi i bilans uspjeha.

(4) Ukoliko ukupni iznos transakcija poreznog obveznika iz člana 43. ovog zakona prelazi iznos od 500.000 KM u poreznom periodu, porezni obveznik je dužan nadležnoj organizacionoj jedinici Porezne uprave podnijeti uz poreznu prijavu i poseban pregled tih transakcija.

(5) Federalni ministar finansija će Pravilnikom o primjeni Zakona o porezu na dobit propisati sadržaj i oblik porezne prijave i poreznog bilansa.

Član 49.

(1) Porezni obveznik može sam podnijeti izmjenjenu poreznu prijavu iz člana 48. ovog zakona u roku od 180 dana od dana podnošenja prve porezne prijave, u slučaju ispravljanja greške ili dopune podataka na prijavi koja je prethodno podnesena.

(2) Ako je porezni obveznik, istekom roka iz stav (1) ovog člana, uočio potrebu izmjene porezne prijave, o istom obavještava nadležnu organizacionu jedinicu Porezne uprave.

(3) Izmjenjenju poreznu prijavu porezni obveznik podnosi na istim propisanim obrascima na kojima je podnesena porezna prijava koja je predmet izmjene, sa naznakom da se radi o izmjenjenoj poreznoj prijavi.

(4) Izmijenjena porezna prijava sadrži informacije o razlogu izmjene ranije podnesene porezne prijave.

Član 50.

Na utvrđivanje, naplatu i povrat poreza, žalbeni postupak, zastaru, prekršajni postupak i druge postupke vezane za poreza na dobit primjenjuju se posebni propisi.

4. Naplata poreza

Član 51.

(1) Porezni obveznik u toku godine vrši plaćanje akontacija poreza na dobit u jednakim mjesecnim iznosima.

(2) Obveznik uplate akontacije je i pravno lice iz člana 28. Stav (1) i iz člana 29. Stav (1) ovog zakona.

(3) Akontacije se obračunavaju po osnovu prijave poreza na dobit prethodnog poreznog perioda za budući porezni period, i takav iznos akontacije se plaća sve do podnošenje nove porezne prijave.

(4) Iznos mjesecne akontacije može se izmjeniti na zahtjev poreznog obveznika u slučajevima:

- a) Statusna promjena poreznog obveznika;
- b) Postoji osnovana sumnja da će porezni obveznik poslovati sa gubitkom uz uslov da posjeduje vjerodostojan dokaz;
- c) Prirodne i druge nesreće koje su bitno uticale na poslovanje poreznog obveznika;

(5) Iznos mjesecne aktonacije može se izmjeniti i od strane Porezne uprave uslijed nadzora ili na osnovu drugih podataka poslovanja poreznog obveznika sa kojima raspolaže.

(6) U slučajevim iz stav (4) i (5) ovog člana, Porezna uprava će rješenjem utvrditi novi mjesecni iznos akontacije poreza na dobit.

(7) Porezni obveznik koji počinje sa poslovanjem prvi put, nije dužan plaćati akontacije poreza na dobit do podnošenja prve prijave poreza na dobit.

(8) Poreznom obvezniku kojem je prestala mogućnost prenosa poreznog gubitka, visina akontacije, do podnošenja naredne porezne prijave, određuje se rješenjem Porezne uprave.

(9) Visina akontacije iz stava (8) ovog člana određuje se u visini poreza na 50% porezne osnovice koja je iskorištena za pokriće poreznog gubitka iz predhodnog perioda, podjeljena na mjesecne iznose.

Član 52.

(1) Akontacija poreza na dobit se plaća do kraja tekućeg mjeseca za prethodni mjesec.

(2) Ako je porez koji je utvrđen i iskazan u prijavi poreza na dobit veći od iznosa ranije uplaćenih akontacija poreza na dobit, obveznik je tu razliku dužan uplatiti najkasnije 20 dana nakon dana podnošenja porezne prijave.

(3) Ako je porez koji je utvrđen i iskazan u prijavi poreza na dobit manji od iznosa ranije uplaćenih mjesecnih akontacija poreza na dobit, više plaćeni porez će se, u skladu sa zahtjevom obveznika, vratiti u roku 20 radnih dana od dana podnošenja zahtjeva za povrat ili uračunati u akontacije poreza na dobit za naredni period, ukoliko obveznik nema neizmirenih obaveza po osnovu drugih poreza.

(4) Plaćanje akontacije iz člana 51. stav 8. ovog zakona, počinje teći od 30.juna.

Član 53.

(1) Na iznos poreza na dobit i/ili na iznos mjesecne akontacije koja nije plaćena u zakonom propisanom roku, porezni obveznik plaća zateznu kamatu na javne prihode.

(2) Porezni obveznik ima pravo na zateznu kamatu na javne prihode u slučaju povrata više plaćenog poreza ili pogrešno uplaćenog poreza.

5. Isplata iz dobiti

Član 54.

(1) Obveznik ne može vršiti isplatu iz dobiti ukoliko na dan isplate ima neizmirenim obaveza po osnovu direktnih poreza i/ili doprinosa ili obveza prema uposlenicima s osnova prihoda nesamostalne djelatnosti.

(2) Obveznik ne može davati pozajmice ili vršiti prenos imovine na druga pravna lica ukoliko ima neizmirenim obaveza po osnovu plaćanja javnih prihoda ili obaveza prema uposlenicima s osnova prihoda nesamostalne djelatnosti.

6. Zastara

Član 55.

(1) Pravo na utvrđivanje i naplatu poreza, kamata i troškova prisilne naplate i novčanih kazni izrečenih prema ovom zakonu zastarijevaju za pet godina po isteku godine u kojoj je trebalo izvršiti utvrđivanje, odnosno naplatu poreza, kamate, troškova prisilne naplate i novčanih kazni.

(2) Izuzetno od stava (1) ovog člana, pravo na utvrđivanje i naplatu poreza, kamata i troškova prisilne naplate i novčanih kazni ne zastarijeva u slučaju kada se utvrdi da je porezna obaveza utvrđena na osnovu netačne dokumentacije ili ukoliko porezna prijava nije podnesena.

XII. POSLOVNE EVIDENCIJE

Član 56.

(1) Za utvrđivanje porezne osnove mjerodavne su poslovne knjige i evidencije koje se vode u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“ br: 83/09).

(2) Porezni obveznici iz člana 3. Stav (2) i (3) ovog zakona obvezni su osigurati posebno knjigovodstveno praćenje poslovnih događaja i obračun oporezive dobiti, a u skladu sa stavom (1) ovog člana.

XIII. KAZNENE ODREDBE

Član 57.

(1) Novčanom kaznom od 2.500,00KM do 50.000,00KM kaznit će se za prekršaj porezni obveznik ako:

- a) kao pojedinačni član grupe ne podnese svoj porezni bilans i ne učestvuje u plaćanju poreza po konsolidovanom poreznom bilansu srazmjerno oporezivoj dobiti iz pojedinačnog poreznog bilansa u skladu sa članom 41. ovog zakona;
- b) ne iskazuje transakcije u skladu sa principom van dohvata ruke sa povezanim licima u skladu sa članovima 43. do 45. ovog zakona;
- c) ne posjeduje dokumentaciju o transfernim cijenama u skladu sa članom 45. stav (1) ovog zakona ili ne dostavi dokumentaciju Poreznoj upravi na njen zahtjev u skladu sa članom 45. stav (2) ovog zakona.
- d) razrez poreza utvrđen članom 47. Stav (1) ovog zakona je manji od razreza poreza utvrđen stavovima (3) i (4) istog člana.
- e) ako porezni obveznik ne plaća akontaciju prema članu 51. ovog zakona;
- f) ne uređuje poslovnu evidenciju u skladu sa članom 56. ovog zakona;

(2) Za prekršaj iz stava (1) ovog člana, kaznit će se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 KM do 5.000,00 KM.

Član 58.

(1) Novčanom kaznom od 3.000,00 KM do 30.000 KM kaznit će se za prekršaj porezni obveznik ako:

- a) Ne podnese prijavu poreza po odbitku u skladu sa članom 37. Stav (5), članom 38. stav (3) ili ne posjeduje dokaze iz člana 39. ovog zakona;
- b) do propisanog roka ne plati razliku manje plaćenog poreza na dobit u skladu sa članom 52. ovog zakona;
- c) Ne vrši prijavu poreza na dobit u skladu sa članom 48. stav (1) i članom 49. Stav (1) ovog zakona;
- d) ne podnese pregled transakcija iz člana 48 stav (4) ovog zakona;
- e) Izvrši isplatu suprotnu članu 54. ovog zakona;

(2) Za prekršaj iz stava (1) ovog člana, kaznit će se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 KM do 3.000,00 KM.

XIV. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 59.

(1) Federalni ministar finansija će Pravilnik o primjeni Zakona o porezu na dobit za čije je donošenje ovlašten odredbama člana 1. Stav (3) donijeti u roku od 180 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

(2) Federalni ministar finansija će Pravilnik o transfernim cijenama za čije donošenje je nadležan u skladu sa članom 45. Stav (3) ovog Zakona, donijeti u roku od 180 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 60.

(1) Početkom primjene ovoga zakona prestaje da važi Zakon o porezu na dobit ("Službene novine Federacije BiH", br. 97/07, 14/08 i 39/09), zaključno sa obračunskim periodom 2015.godine, izuzev odredaba koje se odnose na porezno oslobođanje iz člana 32. koji se odnosi na investicije i to do isteka perioda od pet godina i odredaba o prijenosu poreznog gubitka iz člana 24. koji se može prenositi pet narednih godina od godine nastanka, i primjenjivat će se do isteka pet godina, odnosno perioda za koji su se mogli koristiti.

(2) Porezni obveznik je dužan izvršiti oprihodovanje rezervi (formiranih na teret troška) koje su zatečene na dan 31.12.2015 godine u finansijskom izvještaju, te ih iskazati kao oporezivi prihod u 2016 godini u porezne svrhe. Ovo pravilo se ne odnosi na finansijske institucije za rezerve koje je formiralo po propisima nadzornih organa.

Član 61.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH", a primjenjuje se za obračunski period 2016.godine.